

Pienten siitosmunaerien tuonti Suomeen (mm. kana ja kalkkuna)

Tuonnin edellytyksenä on EU-lainsäädännön mukaisesti:

- Lähtöparven on täytettävä tietyt terveysvaatimukset (delegoitu asetus DA (EU) 2020/688), esim. linnuilla ei saa olla tarttuvien siipikarjatautien kliinisiä oireita, eikä parvi saa olla tarttuvien eläintautien vuoksi rajoittavien määräysten alaisena. Lähtöparven on täytettävä Suomen erityisvaatimukset koskien Newcastlel tautia ja salmonellaa. Lähtöparvi on tutkittava 21 päivän kuluessa ennen siitosmunien lastausta seuraavien tartuntojen varalta:
 - o **Salmonella Pullorum**-, **S. Gallinarum**- tai **S. arizonae** (jälkimmäinen vain kalkkuna) -bakteerin aiheuttama tartunta;
 - o **Mycoplasma gallisepticum** ja **M. meleagridis** (jälkimmäinen vain kalkkuna).
- Tuotavat siitosmunat on desin fioitava.
- Siitosmunien mukana on seurattava virallinen terveystodistus (TRACES).
 - Selvitä aina tarkemmat tuontiohjeet

ETT ry:n lisäohjeet

Euroopan **lintuinfluenssatilanne** on ollut vaikea viime vuosina. Lintuinfluenssaa esiintyy yleisesti niin luonnonvaraisilla linnuilla kuin siipikarjatiloilakin (ammattimaisilla ja harrastetiloilla). Siitosmunien tuontia riskialueilta tulee välttää.

ETT ry antaa tuojalle lisäohjeita sellaisten siipikarjan tarttuvien tautien varalta, joita ei virallisesti vastusteta sisämarkkinakaupassa. Tällaisia ovat esim.

- **IB** (kanojen tarttuva keuhkoputkentulehdus, erittäin herkästi tarttuva ja yleinen Euroopassa, vastustetaan yleisesti rokotuksin)
- **ILT** (kanojen kurkunpään ja henkitorven tulehdus, esiintyy usein harraste-/takapihakanaloissa)
- **ART/TRT** (kanojen ja kalkkunoiden ylempien hengitysteiden tulehdus)

Nämä leviävät ensisijaisesti elävien lintujen (untuvikot ja aikuiset linnut), eivätkä niinkään herkästi siitosmunien kautta. Virusriski on kuitenkin olemassa myös rikkiäisten, likaisten ja/tai puutteellisesti desin fioitujen munien pinnalla.

Lisäksi siitosmunien kautta voivat levitä:

- Eräät muut **salmonellat** (ns. invasiiviset serotyypit, kuten *S. Typhimurium* ja *S. Enteritidis*)
- **Mycoplasma synoviae** (ei virallisesti vastustettava).

Tartuntojen leviämiskä hallitaan parhaiten tarkistamalla, että tartuntojen esiintymistä seurataan lähtötilalla ja -parvessa säännöllisin tutkimuksin, varmistamalla että tuotavat munat ovat ehjiä ja desin fioimalla ne asianmukaisesti. Tarkat ennakkotiedot lähtöparven mahdollisesta terveystarkkailusta sekä rokotuksista helpottavat tautiriskien arviointia ja hallintaa. Mikäli aikaisemmista tutkimuksista ei ole saatavissa tietoa, kannattaa pyytää myyjää tutkituttamaan lähtöparvi asianmukaisella otoksella. Mikäli hän ei tähän suostu, on syytä harkita, onko tuonti järkevää.

Lisätietoa siipikarjan taudeista [ETT:n verkkosivuilla](#) ja [Ruokaviraston verkkosivuilla](#).

Salmonellatilanne kannattaa aina varmistaa tuonnin jälkeen tutkituttamalla esim. kuoriutumisjätettä ja untuvikkojen ulostetta salmonellan varalta [eläintautilain nojalla hyväksytyssä elintarvike- ja ympäristölaboratoriossa](#). Tutkimustulosten valmistumiseen asti tuontimunista kuoriutuneet poikaset kannattaa pitää erillään muista linnuista.

On aina hyvä muistaa, että tuontieläimet, joiden tautitilannetta ei ole selvitetty, aiheuttavat riskin niin eläinten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta kuin taloudellisestikin.

Lisätietoa ja neuvontaa / ETT ry

Asiantuntijaeläinlääkäri Hannele Nauholz hannele.nauholz@ett.fi, puh. 050 559 6202